

คู่มือโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่

กรมส่งเสริมการเกษตร
กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
ตุลาคม 2567

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ ปีงบประมาณ 2568 มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ในด้านการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตร เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาแปลงเกษตรได้ ผ่านการสนับสนุนเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรให้กับศูนย์ปฏิบัติการ จำนวน 38 ศูนย์ ในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ และทักษะในการพัฒนาแปลงเรียนรู้ เพื่อให้เป็นศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ สำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกร และเพื่อให้การถ่ายทอดองค์ความรู้ของเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะเข้าถึงและเข้าใจสำหรับผู้ปฏิบัติและผู้เข้ามาศึกษาเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งมุ่งหวังว่าในปีนี้จะมีการนำเอาองค์ความรู้ของเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะไปสู่เกษตรกรและประชาชนที่มีความสนใจ สามารถนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรมาใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกและผลิตได้อย่างเหมาะสม

คู่มือโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามารถใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานตามโครงการฯ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประยุกต์ใช้เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการในการผลิตสินค้าเกษตร พัฒนาความรู้และทักษะเพื่อยกระดับและต่อยอดการพัฒนางานต่อไป

กองวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่	1
1. ความเชื่อมโยง	1
2. หลักการและเหตุผล	1
3. วัตถุประสงค์	2
4. เป้าหมาย	2
5. สถานที่ดำเนินการ	2
6. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน	2
7. ระยะเวลาดำเนินการ	3
8. แผนปฏิบัติงาน	3
9. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด	4
10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
11. การประเมินผลโครงการ	5
12. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ	5
ส่วนที่ 2 กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน	6
1. กิจกรรมบริหารงานและสนับสนุนการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่ เหมาะสมเชิงพื้นที่	6
2. กิจกรรมการส่งเสริมและขยายผลแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม	6
3. กิจกรรมการขยายผลเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่	10
4. กิจกรรมการนำเสนอผลงานวิชาการ การขยายผลเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	12
5. กิจกรรมการติดตามผลและบริหารงานโครงการ	12
ส่วนที่ 3 ภาคผนวก	14
ภาคผนวก ก. พื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : (ตัวชี้วัดโครงการ)	15
ภาคผนวก ข. การดำเนินการศึกษาและทดสอบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตพืชในศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร 38 ศูนย์	16
ภาคผนวก ค. รายละเอียดการดำเนินงานและพื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : การส่งเสริมเทคโนโลยีสารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	18
ภาคผนวก ง. รายละเอียดการดำเนินงานและพื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : การ ส่งเสริมการปลูกถั่วเหลือง	19
ภาคผนวก จ. รายละเอียดการดำเนินงานและพื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : การ ส่งเสริมเกษตรเขตเมือง	21
ภาคผนวก ฉ. รายละเอียดการดำเนินงานและพื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : การขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างมูลค่า (ไม้ยืนต้นและไม้มีค่า)	23
ภาคผนวก ช. แบบสัมภาษณ์ การติดตามและประเมินผลการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ ประโยชน์ของเกษตรกร ปี 2568	25
คณะผู้จัดทำคู่มือ	28

ส่วนที่ 1

โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่

1. ความเชื่อมโยง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ : การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ประเด็นที่ 3 การเกษตร
 - แผนแม่บทย่อย : การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

2. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นด้านการเกษตร แผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร และแผนปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตร โดยวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมสนับสนุนภาคการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ ในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างความมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ดังนั้น การสร้างแปลงเรียนรู้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกร ทั้งด้านเทคโนโลยี การตลาด การบริหารจัดการ การขนส่ง การแปรรูป การเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรม สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเกษตร ที่มุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตการเกษตร เพื่อให้เกิดการพัฒนาภาพรวมที่เป็นระบบ และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร นำมาซึ่งโอกาสในการสร้างรายได้ สร้างความมั่นคงทางอาหาร และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตรเห็นควรมีการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้ และการเข้าถึงเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตร เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาแปลงเกษตรได้ โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) การส่งเสริมองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงจากภาวะสังคมสูงอายุ

2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ เพื่อการวางแผนการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำให้แปลงเกษตรอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่เกษตรกรควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับพื้นที่และความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

4) การพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรและบุคลากรให้เหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมภาคการเกษตร

โดยมีแนวทางส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยยึดพื้นที่เป็นหลัก (Area - based) เป็นการต่อยอดกลไกการทำงานของกรมส่งเสริมการเกษตร เช่น แปลงใหญ่ วิชากิจชุมชน Young Smart Farmer และองค์กรเกษตรกรต่าง ๆ ให้มาร่วมกันพัฒนาชุมชนของตน ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน และการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิชาการ และภาคเอกชน ในการร่วมพัฒนาการเกษตรอย่างเป็นองค์รวม เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกิดจากพื้นที่ต่อไป

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่

3.2 เพื่อพัฒนาพื้นที่ต้นแบบในการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาศักยภาพการผลิต

4. เป้าหมาย

แปลงต้นแบบการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสม จำนวน 18 แปลง

5. สถานที่ดำเนินการ

ครอบคลุม 19 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร

6. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

6.1 กิจกรรมบริหารงานและสนับสนุนการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่

6.1.1 ประชุมสนับสนุนการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่

6.1.2 ประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานบริหารงานวิชาการกรมส่งเสริมการเกษตร

6.2 กิจกรรมการส่งเสริมและขยายผลแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม

6.2.1 สนับสนุนการดำเนินงานและขยายผลแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม

6.2.2 สนับสนุนองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการส่งเสริมและขยายผลแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม

6.2.3 พัฒนาแปลงต้นแบบให้เป็นจุดเรียนรู้ สนับสนุนแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ศูนย์ปฏิบัติการ)

6.2.4 พัฒนาแปลงต้นแบบให้เป็นจุดเรียนรู้ สนับสนุนแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม (แปลงเกษตรกร)

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2567			ปี 2568								
	ต.ค. 67	พ.ย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68	ก.ค. 68	ส.ค. 68	ก.ย. 68
8.2.4 พัฒนาแปลงต้นแบบให้เป็นจุดเรียนรู้ สนับสนุน แปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม (แปลงเกษตรกร)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
8.3 กิจกรรมการขยายผลเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่ เหมาะสมกับพื้นที่												
8.3.1 ขยายผลเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่ เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร ดำเนินการผ่านแปลง ต้นแบบจุดเรียนรู้ศูนย์ปฏิบัติการ					★	★	★	★	★			
8.3.2 การจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร ดำเนินการเชิง พื้นที่				★	★	★	★	★	★	★	★	
8.3.3 การบันทึกข้อมูลวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นและ ติดตามผล				★	★	★	★	★	★	★	★	★
8.4 กิจกรรมการนำเสนอผลงานวิชาการ การขยายผล เทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร												
8.4.1 ประชุมนำเสนอผลงานวิชาการ การขยายผล เทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร										★	★	
8.5 กิจกรรมการติดตามผลและบริหารงานโครงการ	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★

9. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

9.1 ผลผลิต (output)

- 1) แปลงต้นแบบที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรอย่างเหมาะสม จำนวน 18 แปลง
- 2) เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้และพัฒนาทักษะจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่
- 3) เกิดแปลงต้นแบบเกษตรอัจฉริยะในศูนย์ปฏิบัติการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร

9.2 ผลลัพธ์ (outcome)

- 1) เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความรู้และทักษะ สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ได้
- 2) แปลงเกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสม ส่งผลให้มีมูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้น
- 3) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร และประชาชนทั่วไปที่สนใจ สามารถศึกษาดูงานและรับการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่

9.3 ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : เกิดต้นแบบแปลงเรียนรู้ จำนวน 18 แปลง ที่นำเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรมาใช้

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ และพัฒนาทักษะจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ สามารถเป็นแปลงต้นแบบและจุดเรียนรู้ ขยายผลสู่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจต่อไป

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดการขยายผลองค์ความรู้เทคโนโลยีใหม่ และนวัตกรรมเกษตรไปสู่สาธารณะได้อย่างแพร่หลาย ผ่านแปลงต้นแบบของเกษตรกร และแปลงต้นแบบเกษตรอัจฉริยะในศูนย์ปฏิบัติการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร และประชาชนทั่วไปที่สนใจสามารถศึกษาดูงาน และรับการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้เหมาะสมกับพื้นที่ของตน

11. การประเมินผลโครงการ

11.1 ประเมินผลจากแบบสรุปรายงานภาพรวมโครงการ

11.2 ติดตามและประเมินโครงการในพื้นที่โดยส่วนกลาง เขต (สสท. 1-6) และจังหวัด

12. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กองวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการเกษตร

นางปาลลิน พวงมี

ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการเกษตร

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่าย

นายจิรวิทย์ เสงหิรัญญวงษ์

ผู้อำนวยการกลุ่มจัดการฟาร์มและเกษตรกรรมยั่งยืน

นางสาวปริญญารัตน์ ภูศิริ

ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยด้านส่งเสริมการเกษตร

นางสาวภัทรมาศ พานพุ่ม

ผู้อำนวยการกลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมด้านการเกษตร

ส่วนที่ 2

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

1. กิจกรรมบริหารงานและสนับสนุนการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่

1.1 ประชุมสนับสนุนการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่

เป้าหมาย เพื่อวางแผนการดำเนินงานการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการดำเนินงานโดยกองวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1 – 6 ดำเนินการ ดังนี้

(1) การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในส่วนกลาง ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผน และส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ที่มีความจำเป็นต่อการยกระดับการพัฒนาด้านการเกษตร และการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน

(2) การประชุมกับหน่วยงานในส่วนภูมิภาคสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ เพื่อชี้แจงการดำเนินงานโครงการและการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน

1.2 ประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานบริหารงานวิชาการกรมส่งเสริมการเกษตร

เป้าหมาย เพื่อวางแผนการดำเนินงานการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรส่วนกลาง (ในภูมิภาค) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการดำเนินงานโดยกองวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการ ดังนี้

การประชุมกับหน่วยงานในส่วนภูมิภาคสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อวางแผนการดำเนินงาน และติดตามการดำเนินงานและสรุปผล

2. กิจกรรมการส่งเสริมและขยายผลแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม

2.1 สนับสนุนการดำเนินงานและขยายผลแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าหมาย เพื่อวางแผนการสนับสนุนการดำเนินงานและขยายผลแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการดำเนินงานโดยกองวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรดำเนินการ ดังนี้

(1) การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในส่วนกลาง และหน่วยงานในส่วนภูมิภาคสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผน ค้นหา กลั่นกรอง คัดเลือกพืชและแปลงต้นแบบ เพื่อสอดคล้องกับการส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ที่มีความจำเป็นต่อการยกระดับการพัฒนาด้านการเกษตร และการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน

(2) การประชุมกับหน่วยงานส่วนกลางที่อยู่ภูมิภาคและหน่วยงานในส่วนภูมิภาคสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ เพื่อติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานฯ

2.2 สนับสนุนองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการส่งเสริมและขยายผลแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ดำเนินการจัดสัมมนาโดยกองวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร)

เป้าหมาย เพื่อสร้างการรับรู้และการพัฒนาทักษะในการจัดการแปลงด้วยนวัตกรรมด้านการเกษตรสู่เจ้าหน้าที่ โดยวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการดำเนินงาน

(1) การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ ในหลักสูตร "การพัฒนาศักยภาพบุคลากรสำหรับการส่งเสริมเทคโนโลยีระบบเกษตรอัจฉริยะ โดยใช้งานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีสมัยใหม่" โดยกองวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการเกษตรบูรณาการหน่วยงานภาคี ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงสถานศึกษา ซึ่งมีหัวข้อในการถ่ายทอดความรู้ การใช้แอปพลิเคชันและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

- การใช้แอปพลิเคชันเพื่อการติดตามแปลง ประเมินความเสี่ยง เช่น AgriSpace ซึ่งใช้ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียมทุก 5 วันต่อเนื่อง ช่วยให้ติดตามการเจริญเติบโตและความสม่ำเสมอของพืชในแปลง ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว และการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปลูกพืชในแต่ละรอบได้

- การเก็บข้อมูลและการใช้ประโยชน์ของข้อมูลเพื่อประกอบการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทน และจุดคุ้มทุน

- การจัดการแปลงด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ โดยการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีมาบริหารจัดการ เพื่อค้นหาวิธีการทำงานให้เหมาะสมและสร้างผลผลิตทางการเกษตรที่ยั่งยืน ลดต้นทุนที่ไม่จำเป็น เพิ่มกำไรให้มากขึ้น รวมถึงการตรวจสอบ/ซ่อมแซมอุปกรณ์ การเขียนโปรแกรมและการใช้งานแอปพลิเคชัน (ระบบน้ำอัจฉริยะ)

- การขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งเสริมเกษตรเขตเมืองอัจฉริยะ

- การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างมูลค่า

- การใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตร การบริหารจัดการและสถานการณ์การตลาดของพืชชนิดใหม่

- การใช้สารชีวภัณฑ์ในการส่งเสริมภาคการเกษตร

2.3 พัฒนาแปลงต้นแบบให้เป็นจุดเรียนรู้ สนับสนุนแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ศูนย์ปฏิบัติการ)

2.3.1 ปรับปรุงและพัฒนาแปลงเรียนรู้ 38 ศูนย์

เป้าหมาย พัฒนาแปลงต้นแบบของศูนย์ปฏิบัติการ จำนวน 38 ศูนย์ ให้เป็นจุดเรียนรู้ ดำเนินการโดยศูนย์ปฏิบัติการเป้าหมาย ได้แก่

เขต	หน่วยงาน / พื้นที่เป้าหมาย
1	1. ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านวิศวกรรมเกษตร จังหวัดชัยนาท
	2. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดลพบุรี
2	3. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร
2	4. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 9 จังหวัดสุพรรณบุรี
	5. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเพชรบุรี
	6. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดกาญจนบุรี (เกษตรที่สูง)
3	7. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดระยอง
	8. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา
	9. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดจันทบุรี
	10. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 1 จังหวัดชลบุรี

เขต	หน่วยงาน / พื้นที่เป้าหมาย
4	11. ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านวิศวกรรมเกษตร จังหวัดร้อยเอ็ด
	12. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 3 จังหวัดนครราชสีมา
	13. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 10 จังหวัดอุดรธานี
	14. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 5 จังหวัดบุรีรัมย์
	15. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 7 จังหวัดมหาสารคาม
	16. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดขอนแก่น
	17. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย
	18. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดหนองคาย
	19. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดยโสธร
	20. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย (เกษตรที่สูง)
5	21. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
	22. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 2 จังหวัดตรัง
	23. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช
	24. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดยะลา
	25. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดกระบี่
6	26. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย
	27. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 6 จังหวัดพิษณุโลก
	28. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 8 จังหวัดลำพูน
	29. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่
	30. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดน่าน
	31. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดอุดรดิตถ์
	32. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดกำแพงเพชร
	33. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรที่สูง)
	34. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (เกษตรที่สูง)
	35. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดลำพูน (เกษตรที่สูง)
6	36. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)
	37. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดพะเยา (เกษตรที่สูง)
	38. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดตาก (เกษตรที่สูง)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) ศูนย์ปฏิบัติการ 38 ศูนย์ ร่วมกับ สสท. ที่ 1 - 6 และกองวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการเกษตร ร่วมกันดำเนินการศึกษาและทดสอบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชในศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร 38 ศูนย์ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ตามลิงก์ที่ 1 หรือตามรายละเอียดตามภาคผนวก ข.

2) ศูนย์ปฏิบัติการ 38 ศูนย์ ดำเนินการจัดซื้อชุดอุปกรณ์ ดังนี้ (1) ชุดควบคุมการให้น้ำและปุ๋ยอัตโนมัติ พร้อมแอปพลิเคชัน (2) ชุดตรวจวัดสภาพอากาศ และ (3) ชุดเครื่องมือวัดระดับความชื้นในดิน โดยเลือกให้เหมาะสมกับพืชและแผนการทดสอบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

พืช ตามขั้นตอน 1) ทั้งนี้ รายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร e – project หลังการดำเนินงานจัดซื้อแล้วเสร็จทันที

3) ปรับปรุงแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรเพื่อใช้เป็นจุดเรียนรู้สำหรับการถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรอัจฉริยะ และเพื่อใช้ในการศึกษาและทดสอบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช ทั้งนี้ การปรับปรุงแปลงเรียนรู้ตามการจัดสรรเงินใช้สำหรับจัดซื้อวัสดุเกษตรเพื่อปรับปรุงแปลงและรองรับการติดตั้งอุปกรณ์ที่ได้รับจัดสรรในงบประมาณปี พ.ศ. 2568 พร้อมทั้งรายงานข้อมูลการใช้จ่ายในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร e – project หลังการดำเนินงานทันที **หมายเหตุ** ขอให้ สสก. ที่ 1 – 6 ศูนย์ปฏิบัติการ 38 ศูนย์ และสำนักงานเกษตรจังหวัดเป้าหมาย แจ้งรายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ มาয়งกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร ผ่านรหัส QR code 1

รหัสคิวอาร์ที่ 1 แบบแจ้งรายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ ระดับเขต ศูนย์ปฏิบัติการ และจังหวัดเป้าหมาย ปี 2568

แบบแจ้งรายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ ระดับเขต ศูนย์ปฏิบัติการ และจังหวัดเป้าหมาย ปี 2568

<https://forms.gle/pg2wWTU467g8yqKd7>

2.3.2 นำร่องการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มศักยภาพสินค้าเกษตร

เป้าหมาย ดำเนินการในศูนย์ปฏิบัติการ จำนวน 6 ศูนย์ ประกอบด้วย

- 1) ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 2 จังหวัดตรัง
- 2) ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 5 จังหวัดบุรีรัมย์
- 3) ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 9 จังหวัดมหาสารคาม
- 4) ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 10 จังหวัดอุดรธานี
- 5) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดหนองคาย
- 6) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์

ระยะเวลาดำเนินการในช่วงเดือนตุลาคม - เดือนธันวาคม

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) ศูนย์ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องร่วมกับจังหวัดพื้นที่เป้าหมาย วิเคราะห์สถานการณ์ของพื้นที่ประกอบด้วย ปัญหา ความต้องการ กลุ่มเป้าหมาย จัดลำดับความสำคัญ และกำหนดโจทย์เพื่อแก้ไขปัญหาการผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต

- 2) คัดเลือกเทคโนโลยีสารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่
- 3) ออกแบบการเก็บข้อมูล การติดตามผลแปลงเรียนรู้
- 4) สรุปและวางแผนการขยายผล

2.4 พัฒนาแปลงต้นแบบให้เป็นจุดเรียนรู้ สนับสนุนแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม (แปลงเกษตรกร)

เป้าหมาย ดำเนินการในแปลงเกษตรกร จำนวน 24 แปลง รายละเอียดผู้รับผิดชอบโครงการในภาคผนวก ก.

ระยะเวลาดำเนินการเดือนตุลาคม - เดือนธันวาคม ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน (ภาพรวม)

- 1) จังหวัดนำร่องคัดเลือกพื้นที่ (เกษตรกรต้นแบบ) ดำเนินการ วิเคราะห์สถานการณ์ของพื้นที่ ประกอบด้วย ปัญหา ความต้องการ กลุ่มเป้าหมาย จัดลำดับความสำคัญ และกำหนดโจทย์เพื่อแก้ไขปัญหาการผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต
 - 2) วางแผนร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อจัดทำแปลงต้นแบบ เกษตรกร ดังตารางด้านล่างนี้
 - 3) ออกแบบการเก็บข้อมูลติดตามผลแปลงเรียนรู้
 - 4) สรุปและวางแผนการขยายผล
- สำหรับการสนับสนุนแปลงต้นแบบ (เกษตรกร) พื้นที่ดำเนินการ และรายละเอียดดำเนินการ ดังตารางด้านล่างนี้

การสนับสนุนเทคโนโลยีในแปลงต้นแบบ	พื้นที่ดำเนินการ	รายละเอียดดำเนินการ
การส่งเสริมเทคโนโลยีสารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	ตรัง, บุรีรัมย์, มหาสารคาม, อุดรธานี, หนองคาย, อุดรดิตถ์	ภาคผนวก ค.
การส่งเสริมการปลูกถั่วเหลือง	อุดรดิตถ์, แม่ฮ่องสอน, เชียงใหม่ **จังหวัดละ 2 แปลง***	ภาคผนวก ง.
การส่งเสริมเกษตรเขตเมือง	กรุงเทพมหานคร, นนทบุรี, ปทุมธานี, สมุทรปราการ, สมุทรสาคร, นครปฐม	ภาคผนวก จ.
การขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างมูลค่า (ไม้ยืนต้นและไม้มีค่า)	ชัยนาท, เพชรบุรี, ระยอง, ขอนแก่น, สงขลา, เชียงราย	ภาคผนวก ฉ.

3. กิจกรรมการขยายผลเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่

3.1 ขยายผลเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร ดำเนินการผ่านแปลงต้นแบบจุดเรียนรู้ศูนย์ปฏิบัติการ

เป้าหมาย ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร และประชาชนที่สนใจ โดยศูนย์ปฏิบัติการ 38 ศูนย์
ขั้นตอนการดำเนินงาน

(1) กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการโอนจัดสรรค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร และประชาชนที่สนใจ ให้กับศูนย์ปฏิบัติการเป้าหมาย จำนวน 38 ศูนย์ จัดฝึกอบรมฯ จำนวน 1 รุ่นๆ ละ 20 ราย รวม 760 ราย

(2) กองวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร กำหนดหัวข้อการฝึกอบรมระบบเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้พื้นที่เป้าหมาย 38 ศูนย์ ใช้สำหรับเป็นแนวทางตั้งหัวข้อในการถ่ายทอด ประกอบด้วย

- หัวข้อที่ 1 องค์ความรู้หลัก คือ ระบบบริหารจัดการแปลงเกษตร การให้น้ำด้วยระบบน้ำอัตโนมัติ การควบคุมการให้น้ำ และปุ๋ยอัตโนมัติ พร้อมแอปพลิเคชัน การตรวจวัดสภาพอากาศ การใช้เครื่องมือวัดระดับความชื้นในดิน และการใช้ประโยชน์เพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ และอื่น ๆ เป็นต้น

- หัวข้อที่ 2 เทคโนโลยีที่สนับสนุนการใช้งานระบบเกษตรอัจฉริยะ เช่น ระบบน้ำเพื่อการเกษตร การให้ปุ๋ยผ่านระบบน้ำทางการเกษตร ระบบไฟฟ้าเพื่อการใช้งานระบบเกษตรอัจฉริยะ และอื่น ๆ เป็นต้น

- หัวข้อที่ 3 เทคโนโลยีเด่นของศูนย์ฯ และองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

(3) ศูนย์ปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมาย 38 ศูนย์ ก่อนการจัดฝึกอบรมฯ

- ดำเนินการ**จัดทำแผนการจัดฝึกอบรมฯ** ตามการจัดสรรเงินข้อ (1) **ส่งก่อนมีการจัด**

ฝึกอบรม 15 วัน สามารถดาวน์โหลดแบบบันทึกโดยสแกนรหัสคิวอาร์ที่ 2 เพื่อกำหนดแผนการจัดฝึกอบรม

ส่งให้กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร ผ่านลิงค์ <https://forms.gle/XtzKByrGocUuAAak9>
หรือทางรหัสคิวอาร์ที่ 3

- รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมผ่าน e - Form
- ก่อนการถ่ายทอดองค์ความรู้ เกษตรกรที่เข้าร่วมฝึกอบรมทำ Pre-test และทำ Post-test เมื่ออบรมเสร็จ

ลิงค์ที่ 1 : <https://drive.google.com/drive/folders/13rQWbwwxPxiEJzoM6C3uA29iluBTKvZV?usp=sharing>

ประกอบด้วย

1. แบบฟอร์มใบสมัครเกษตรกรเข้าร่วมฝึกอบรม/จัดเวที
2. แบบประเมินก่อน-หลัง (Pre - Post test)
3. แบบบันทึกข้อมูลการจัดฝึกอบรม (แผน_ผล)
และผลการเยี่ยมชมแปลงและอุปกรณ์ ของศูนย์.....ปี 2568
4. แบบฟอร์มคัดเลือกแปลง เข้าร่วมโครงการฯของศูนย์.....

รหัสคิวอาร์ที่ 2

- การรายงาน โดย (1) ให้รายงานข้อมูลการใช้จ่ายในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร e – project หลังจากการดำเนินงานทันที (หมายเหตุ: จำนวนผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ฯ ของแต่ละรุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ในพื้นที่) (2) รายงานผลการจัดฝึกอบรมในแต่ละรุ่น **หลังจากการจัดฝึกอบรมเสร็จ 15 วัน** และ (3) รายงานการเยี่ยมชมทุกสิ้นเดือนที่มีการเยี่ยมชม สามารถดาวน์โหลดไฟล์ในรหัสคิวอาร์ที่ 2 ส่งให้กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรทางรหัสคิวอาร์ที่ 3 หรือผ่านทางลิงค์ <https://forms.gle/XtzKByrGocUuAAak9>

รหัสคิวอาร์ที่ 3 ลิงค์ส่งแบบบันทึกข้อมูลการจัดฝึกอบรม (แผน_ผล) และผลการเยี่ยมชมแปลงและอุปกรณ์ของศูนย์.....ปี 2568

ลิงค์ส่งแบบบันทึกข้อมูลฯ <https://forms.gle/XtzKByrGocUuAAak9>

- การติดตามการนำไปใช้ประโยชน์ ศูนย์ปฏิบัติการ พื้นที่เป้าหมาย 38 ศูนย์ ดำเนินการติดตามผลการใช้งานระบบเกษตรอัจฉริยะของเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม โดยเก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ฯ ตามภาคผนวก ข.

3.2 การจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร ดำเนินการเชิงพื้นที่

เป้าหมาย ดำเนินการในแปลงเกษตรกร จำนวน 24 แปลง รายละเอียดในภาคผนวก ก.

ดำเนินการในช่วงเดือนมกราคม - เดือนมีนาคม

ขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการร่วมกับเกษตรกรในการจัดเวทีชุมชน จำนวน 4 ครั้ง ๆ ละ 20 ราย ดังนี้

- ครั้งที่ 1 เพื่อการหาโจทย์/ความต้องการ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลของพื้นที่ เพื่อค้นหาปัญหา ความต้องการที่สอดคล้องกับพื้นที่ กำหนดเป้าหมายการพัฒนาของพื้นที่ และเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการ ประเมินการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรก่อนร่วมโครงการ ผลที่ต้องการจะได้รับ คือ โจทย์และเป้าหมาย เพื่อการพัฒนาตามความต้องการ ข้อมูลเกษตรกรก่อนร่วมโครงการ
- ครั้งที่ 2 เพื่อเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในการร่วมวางแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี และเก็บข้อมูล พร้อมทั้ง กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ผลที่ต้องการจะได้รับ คือ แนวทางการถ่ายทอดเทคโนโลยีและตัวชี้วัดความสำเร็จ
- ครั้งที่ 3 เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี ขยายผล ติดตามผล และเก็บข้อมูลที่เกิดขึ้น
- ครั้งที่ 4 เพื่อสรุป คืบผล และวางแผนการพัฒนาต่อ เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินการ ยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรหลังร่วมโครงการ ผลที่ต้องการจะได้รับ คือ ผลที่เกิดขึ้น ข้อเสนอแนะ และ แผนการพัฒนาระยะสั้น กลาง และยาว

การจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร ในพื้นที่ดำเนินการ และ รายละเอียดดำเนินการ ดังตารางด้านล่างนี้

การจัดเวที	พื้นที่ดำเนินการ	รายละเอียดดำเนินการ
การส่งเสริมเทคโนโลยีสารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต	ตรัง, บุรีรัมย์, มหาสารคาม, อุตรธานี, หนองคาย, อุตรดิตถ์	ภาคผนวก ค.
การส่งเสริมการปลูกถั่วเหลือง	อุตรดิตถ์, แม่ฮ่องสอน, เชียงใหม่ **จังหวัดละ 2 แปลง**	ภาคผนวก ง.
การส่งเสริมเกษตรเขตเมือง	กรุงเทพมหานคร, นนทบุรี, ปทุมธานี, สมุทรปราการ, สมุทรสาคร, นครปฐม	ภาคผนวก จ.
การขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่สี่เขียว เพื่อสร้างมูลค่า (ไม้ยืนต้นและไม่มีค่า)	ชัยนาท, เพชรบุรี, ระยอง, ขอนแก่น, สงขลา, เชียงราย	ภาคผนวก ฉ.

3.3 การบันทึกข้อมูลวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น และติดตามผล (การบริหารจัดการตามการชี้แจง โครงการ)

4. กิจกรรมการนำเสนอผลงานวิชาการ การขยายผลเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

4.1 ประชุมนำเสนอผลงานวิชาการ การขยายผลเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตร โดยกองวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการจัดประชุมเพื่อให้ศูนย์ปฏิบัติการ และพื้นที่เป้าหมายนำเสนอผลงานวิชาการ การขยายผลเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตร (ไตรมาส 4)

5. กิจกรรมการติดตามผลและบริหารงานโครงการ

5.1 การติดตามผลและบริหารงานโครงการ

เป้าหมาย เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ โดยเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร (ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) เพื่อสรุปผลการดำเนินงานและรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

5.1.1 ส่วนกลาง

(1) โดยกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ภาพรวมโครงการเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน จัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงาน และรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ

(2) โดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 1 - 6 ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ และรายงานผลการดำเนินงาน ในแต่ละประเด็น ส่งให้กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร **ภายในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนกันยายน 2568**

5.1.2 ส่วนภูมิภาค

(1) โดยศูนย์ปฏิบัติการ 38 ศูนย์ และ 18 แปลงตัวชี้วัด (จังหวัด) ดำเนินการสรุปผลการดำเนินงาน **ภายในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือนกันยายน 2568**

ส่วนที่ 3
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

พื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : (ตัวชี้วัดโครงการ)

พื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกรรวมพื้นที่ดำเนินการทั้งหมด 20 จังหวัด จำนวน 24 แปลง โดยมีพื้นที่ตัวชี้วัดโครงการ จำนวน 18 แปลง ดังนี้

ผู้รับผิดชอบ			พื้นที่ดำเนินการ	จำนวน (จุด)	รวม (จุด)	แปลงตัวชี้วัด คก.
ส่วนกลาง	สสท. ที่	ศูนย์ปฏิบัติการ				
กลุ่มวิจัยด้านส่งเสริม การเกษตร (กวส.)	5	ศขพ. ที่ 2 ตรัง	จ. ตรัง	1	6	✓
	4	ศขพ. ที่ 5 จ. บุรีรัมย์	จ. บุรีรัมย์	1		✓
		ศขพ. ที่ 7 จ. มหาสารคาม	จ. มหาสารคาม	1		✓
		ศขพ. ที่ 10 จ. อุดรธานี	จ. อุดรธานี	1		✓
		ศสพ. หนองคาย	จ. หนองคาย	1		✓
	6	ศสพ. อุดรดิตต์	จ. อุดรดิตต์	1		✓
กลุ่มพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ภาคีและเครือข่าย (กภค.)	6	ศสพ. อุดรดิตต์	จ. อุดรดิตต์	2	6	✓
		ศสพ. แม่ฮ่องสอน (ที่สูง)	จ. แม่ฮ่องสอน	2		✓
		ศสพ. เชียงใหม่	จ. เชียงใหม่	2		✓
กลุ่มจัดการฟาร์มและ เกษตรกรมัยยั่งยืน (กจฟ.)	1	ศสพ. ลพบุรี	จ. ปทุมธานี	1	12	✓
			จ. กรุงเทพมหานคร	1		✓
		ศทว. ชัยนาท	จ. ชัยนาท	1		✓
			จ. นนทบุรี	1		
	2	ศสพ. สมุทรสาคร	จ. สมุทรสาคร	1		✓
			จ. นครปฐม	1		
		ศสพ. เพชรบุรี	จ. เพชรบุรี	1		
	3	ศสพ. ระยอง	จ. สมุทรปราการ	1		✓
			จ. ระยอง	1		
	4	ศสพ. ขอนแก่น	จ. ขอนแก่น	1		✓
	5	ศขพ. ที่ 2 ตรัง	จ. สงขลา	1		
	6	ศสพ. เชียงราย	จ. เชียงราย	1		
รวม					24	18

หมายเหตุ :

1. ผู้รับผิดชอบ (กวส.) โทรศัพท์ 0 2940 6061 E-mail : randd0604@gmail.com
2. ผู้รับผิดชอบ (กภค.) โทรศัพท์ 0 2579 3007 E-mail : zoningdoae@hotmail.com
3. ผู้รับผิดชอบ (กจฟ.) โทรศัพท์ 0 2940 6055 E-mail onefarm.362@gmail.com
4. ผู้รับผิดชอบ (กภป) โทรศัพท์ 0 2940 6038 E-mail : innowisdoae@gmail.com

ภาคผนวก ข.

การดำเนินการศึกษาและทดสอบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช
ในศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร 38 ศูนย์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ระบบให้น้ำอัจฉริยะที่จัดสรรให้แก่ศูนย์ปฏิบัติการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2565 - 2568
2. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้การใช้ประโยชน์อุปกรณ์ระบบให้น้ำอัจฉริยะร่วมกับการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการปลูกพืชอย่างเหมาะสมเพื่อรองรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวทางการดำเนินงาน

1. กำหนดผู้รับผิดชอบงานของกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร และศูนย์ปฏิบัติการ เพื่อร่วมกันวางแผนการดำเนินงานศึกษาและทดสอบการใช้ระบบให้น้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชของแต่ละศูนย์ปฏิบัติการ
2. ดำเนินการจัดทำโครงร่างงานศึกษาและทดสอบการใช้ระบบให้น้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช ของแต่ละศูนย์ปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย
 - ชื่อเรื่อง
 - บทนำ/ความสำคัญและเหตุผลในการดำเนินการ/ความเป็นมา
 - วัตถุประสงค์
 - ขอบเขตการดำเนินงาน
 - วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอนต่างๆ/การจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ผล
 - ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน (หากมีแผนดำเนินการมากกว่า 1 ปี จะต้องแบ่งกิจกรรมออกเป็นรายปีให้ชัดเจน และผลการดำเนินงานของทุกปี)
 - งบประมาณ (ใช้งบประมาณ 21,000 บาท ซึ่งอยู่ในกิจกรรมที่ 2.3 พัฒนาแปลงต้นแบบให้เป็นจุดเรียนรู้ สนับสนุนแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ศูนย์ปฏิบัติการ))
 - ผลที่คาดว่าจะได้รับ
 - วิธีการประเมินผลโครงการ
 - ผู้ดำเนินงาน (กวพ. และศูนย์ปฏิบัติการ)
 - เอกสารอ้างอิง
 - ภาคผนวก

ทั้งนี้ ทุกศูนย์ฯ ต้องส่งโครงร่างงานศึกษาและทดสอบการใช้ระบบให้น้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช มายังกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรทาง E-mail : innowisdoae@gmail.com ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2567

4. ดำเนินการศึกษาและทดสอบการใช้ระบบให้น้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช
5. ติดตามและบันทึกข้อมูลการผลิต เช่น อัตราการเจริญเติบโต ผลผลิต และการใช้ทรัพยากร
6. วิเคราะห์ผลการทดสอบ โดยเปรียบเทียบข้อมูลที่เก็บได้ก่อนและหลังการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยี เพื่อประเมินประสิทธิภาพและผลกระทบ
7. รายงานผลการทดสอบ
8. สรุปผลการทดสอบในรูปแบบรายงานที่ชัดเจน รวมถึงข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาหรือการปรับปรุงในอนาคตเพื่อสามารถนำเทคโนโลยีที่ทดสอบไปใช้ในพื้นที่การเกษตรที่กว้างขึ้น

ทั้งนี้ ทุกศูนย์ฯ ต้องส่งสรุปผลการศึกษาและทดสอบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช มายังกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรทาง E-mail : innowisdoae@gmail.com ภายในวันที่ 30 กันยายน 2568 เพื่อนำเสนอผลการศึกษาทดสอบต่อกรมส่งเสริมการเกษตรต่อไป

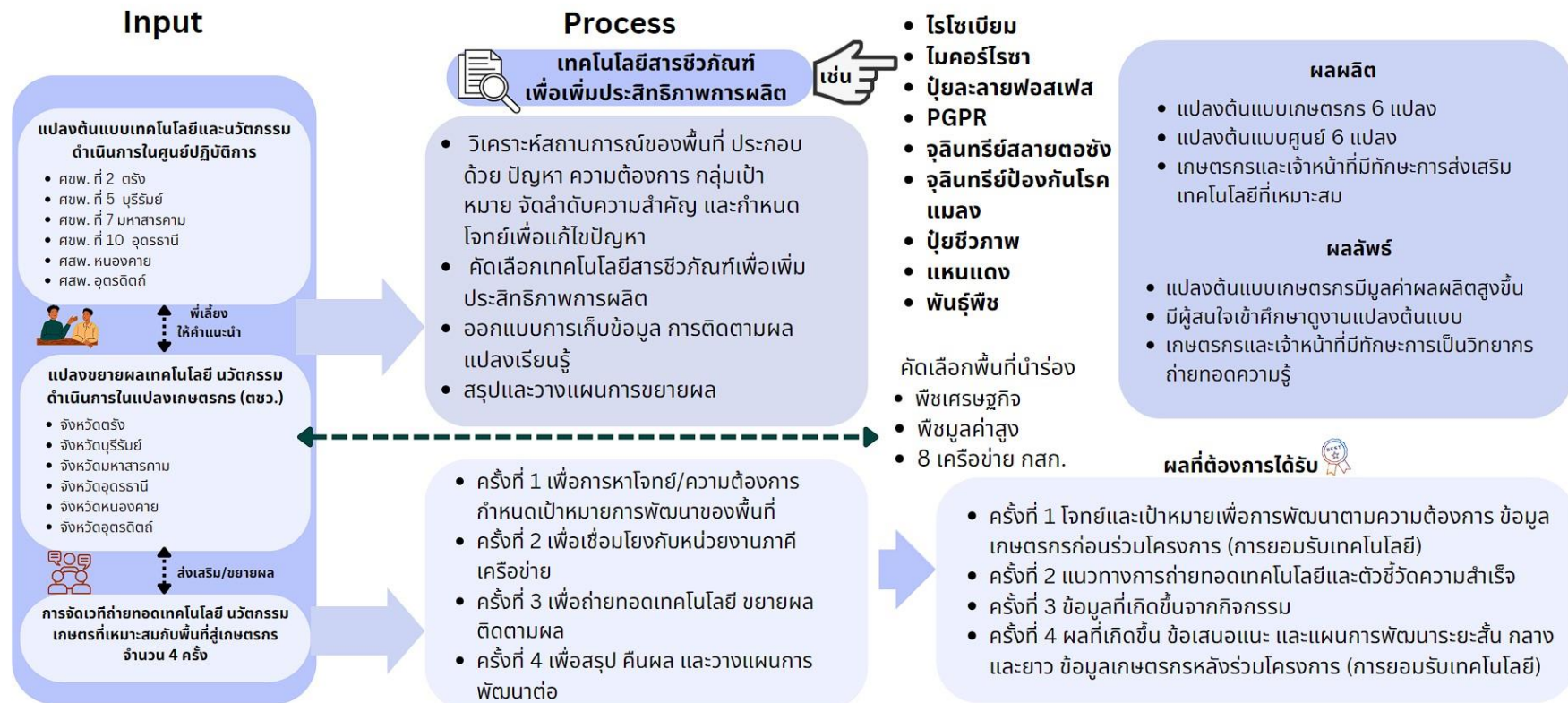
แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ปี 2567			ปี 2568									ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1. การประชุมวางแผน และกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานรายศูนย์ปฏิบัติการ	★												กวพ.
2. ประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง กวพ. ศูนย์ปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรจังหวัด และ สสก.	★	★											กวพ. ศูนย์ฯ สสก.
3. จัดทำโครงร่างงานศึกษาทดสอบการใช้ประโยชน์อุปกรณ์ระบบน้ำอัจฉริยะร่วมกับการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการปลูกพืชอย่างเหมาะสม		★											กวพ. ศูนย์ฯ
4. ดำเนินการตามโครงร่างงานศึกษาทดสอบฯ - บันทึกข้อมูลการผลิต เช่น อัตราการเจริญเติบโต ผลผลิต และการใช้ทรัพยากร - วิเคราะห์ผลการทดสอบ โดยเปรียบเทียบข้อมูลที่เก็บได้ก่อนและหลังการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยี			★	★	★	★	★	★	★	★	★		ศูนย์ฯ
5. ติดตามการดำเนินงานโครงการฯ			★	★	★	★	★	★	★	★	★		กวพ. สสก.
6. สรุปผลการทดสอบและจัดทำรายงาน รวมถึงข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาหรือการปรับปรุงในอนาคต ส่งให้ กวพ.											★		ศูนย์ฯ
7. สรุปผลการดำเนินงานโครงการเสนอกรมส่งเสริมการเกษตร												★	ศูนย์ฯ กวพ.

ภาคผนวก ค.

รายละเอียดการดำเนินงานและพื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : การส่งเสริมเทคโนโลยีสารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ ปี 2568

ภาคผนวก ง.

รายละเอียดการดำเนินงานและพื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : การส่งเสริมการปลูกถั่วเหลือง
วิธีดำเนินการ

1. การคัดเลือกเกษตรกร

จังหวัดพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมายโดยใช้ข้อมูลจากระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri - Map online) แผนการจัดการพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญที่จังหวัด/อำเภอจัดทำไว้ ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) และแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาควิเคราะห์หาพื้นที่เหมาะสมปลูกถั่วเหลือง กวก.7

1.1 คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ เพื่อจัดทำแปลงเรียนรู้ จำนวน 1 รายต่อจุด

1.2 คัดเลือกเกษตรกรเพื่อเข้าร่วมการเรียนรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิตถั่วเหลือง

2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรับฟังความคิดเห็น สรุปผลงาน

กิจกรรม	รายละเอียด	ผู้ดำเนินการ,ผู้ร่วมดำเนินการ
เวที 1	การสร้างการเรียนรู้ การใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตร (แลกเปลี่ยนเรียนรู้) ให้ความรู้เกี่ยวกับ 1. การใช้แผนที่เกษตร 2. การปลูกถั่วเหลืองสายพันธุ์ต่างๆ และพันธุ์ กวก. 7 การปลูก ดูแลรักษา เก็บเกี่ยวผลผลิต 3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้สถานการณ์และประสบการณ์ถั่วเหลืองในพื้นที่	ส่วนกลาง สนง.กษจ,กษอ.ศูนย์ปฏิบัติการ กรมวิชาการเกษตร
เวที 2	การปรับเปลี่ยนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิตที่เหมาะสมสำหรับถั่วเหลือง (การปลูก/การเจริญเติบโต, การดูแลรักษา, โรค แมลง การเก็บเกี่ยว)	ส่วนกลาง สนง.กษจ,กษอ. ศูนย์ปฏิบัติการ กรมวิชาการเกษตร
เวที 3	เทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง และสถานการณ์การตลาดของถั่วเหลือง (การตลาด การคิดต้นทุน-ผลตอบแทน)	ส่วนกลาง สนง.กษจ,กษอ. ศูนย์ปฏิบัติการ กรมวิชาการเกษตร
เวที 4	สรุปผลการใช้เทคโนโลยี การผลิต การตลาดการบริหารจัดการแปลงของเกษตรกร (การเก็บเกี่ยว/การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์-การปลูกในฤดูฝน การตลาด)	ส่วนกลาง สนง.กษจ,กษอ. ศูนย์ปฏิบัติการ กรมวิชาการเกษตร

3. แปลงเรียนรู้ 6 จุดใน 3 จังหวัด

แปลงเรียนรู้พื้นที่จุดละ 3 ไร่ เกษตรกร 1 ราย/จุด (เจ้าของแปลง) รวมพื้นที่ 18 ไร่ เกษตรกร 6 ราย

4. ขยายผลโดยการสนับสนุนเกษตรกรปลูกถั่วเหลือง (114 ราย) 19 ราย/จุด รายละเอียด 1 ไร่ รวม 114 ไร่

สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปลูกถั่วเหลือง กวก.7 ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง กวก.7 เชื้อราไรโซเบียม ปุ๋ย สารเคมีปราบศัตรูพืช

5. ติดตามให้คำแนะนำในการปลูกถั่วเหลือง กวก.7 พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลเกษตรกรเข้าร่วมโครงการตามแบบรายงานผล โดยเก็บ และสรุปข้อมูลการดำเนินงานของพื้นที่ และเกษตรกร
แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน
-----------------	---------------

ภาคผนวก จ.

รายละเอียดการดำเนินงานและพื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : การส่งเสริมเกษตรเขตเมือง
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรเขตเมือง (Urban Agriculture)

พื้นที่ดำเนินการ : 6 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และ นครปฐม

การพัฒนาแปลงต้นแบบด้านส่งเสริมเกษตรเขตเมืองให้เป็นจุดเรียนรู้ ในการส่งเสริมการเรียนรู้และการนำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการทำการเกษตรเขตเมือง ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจได้เรียนรู้และนำไปปรับใช้ได้จริงในพื้นที่ของตนเอง มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1) สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และแนวทางการคัดเลือกแปลงเกษตรกรต้นแบบ จังหวัดละ 1 จุด ที่มีความพร้อมเป็นจุดเรียนรู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการส่งเสริมการทำเกษตรเขตเมือง เช่น ระบบโรงเรือน ระบบการจัดการน้ำและปุ๋ยอัตโนมัติ และการใช้ IoT ในการควบคุมการเพาะปลูก เป็นต้น สามารถรองรับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับศูนย์ปฏิบัติการได้รับการสนับสนุน เช่น ชุดควบคุมการให้น้ำและปุ๋ยอัตโนมัติ พร้อมแอปพลิเคชัน ชุดตรวจวัดสภาพอากาศ ชุดเครื่องมือวัดระดับความชื้นในดิน หรือเทคโนโลยีและนวัตกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับแปลงต้นแบบที่ได้รับคัดเลือก

2) ศูนย์ปฏิบัติการพิจารณาการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับแปลงต้นแบบที่ได้รับคัดเลือก เช่น การให้น้ำและปุ๋ยอัตโนมัติพร้อมแอปพลิเคชัน การตรวจวัดสภาพอากาศ การตรวจวัดความชื้นในดิน หรือเทคโนโลยีและนวัตกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสม

3) สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และศูนย์ปฏิบัติการ ร่วมกันวางแผนและพัฒนาแปลงต้นแบบของเกษตรกรให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรโดยมุ่งเน้นกิจกรรมที่ส่งผลให้ผลผลิตมีมูลค่าสูง ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น และใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรและชุมชน โดยให้การสนับสนุนวัสดุการเกษตรและเทคโนโลยีนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พันธุ์พืช ปุ๋ย วัสดุเพาะชำ อุปกรณ์ขยายพันธุ์พืช และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามความต้องการและแผนการพัฒนาแปลงต้นแบบของเกษตรกร

4) สำนักงานเกษตรจังหวัดรายงานผลการคัดเลือกแปลงต้นแบบด้านส่งเสริมเกษตรเขตเมือง พร้อมแผนการพัฒนาแปลงต้นแบบให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

การจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร ดำเนินการเชิงพื้นที่

การจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรนำเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมไปใช้ในการผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพสินค้า เป็นการยกระดับภาคการเกษตรให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมและมีความสนใจ จังหวัดละ 20 ราย และดำเนินการจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร จำนวน 4 เวที ดังนี้

เวทีที่ 1 : วิเคราะห์พื้นที่

ร่วมกันจัดเวทีเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อค้นหาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมเกษตรเขตเมือง และนำไปประยุกต์ใช้ในแปลงของเกษตรกรต่อไป

เวทีที่ 2 : เชื่อมโยงเครือข่าย

จัดกิจกรรมศึกษาดูงานในพื้นที่ประสบความสำเร็จด้านการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมการส่งเสริมเกษตรกรเขตเมืองให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เวทีที่ 3 : ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

จัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการส่งเสริมเกษตรกรเขตเมืองในพื้นที่ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่

- (1) ระบบการให้น้ำอัจฉริยะ
- (2) ระบบโรงเรือนปลูกพืช
- (3) ระบบปลูกพืชไร้ดินแนวตั้ง
- (4) นวัตกรรมปลูกพืชแบบกระถาง (Air Pruning Pot)
- (5) การปลูกพืชในพื้นที่เขตเมือง

หรือเรื่องอื่น ๆ ที่เกษตรกรให้ความสนใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมการส่งเสริมเกษตรกรเขตเมือง พร้อมทั้งวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ และจัดทำแผนการผลิตของเกษตรกร

เวทีที่ 4 : การแลกเปลี่ยนและสรุปบทเรียน

จัดเวทีแลกเปลี่ยนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการส่งเสริมเกษตรกรเขตเมือง และข้อเสนอการพัฒนาพื้นที่เกษตรกร พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิตและวัสดุการเกษตรให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

(1) สนับสนุนวัสดุการเกษตร ได้แก่ พันธุ์พืช ปุ๋ย วัสดุเพาะชำ อุปกรณ์ขยายพันธุ์พืช และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามความต้องการและแผนการผลิตของเกษตรกร

(2) สรุปบทเรียนและผลการจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

ภาคผนวก ฉ.

รายละเอียดการดำเนินงานและพื้นที่ดำเนินการแปลงเรียนรู้ต้นแบบของเกษตรกร : การขยายผล
เทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างมูลค่า (ไม่ยืนต้นและไม่มีค่า)

กิจกรรมขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างมูลค่า (ไม่ยืนต้นและไม่มีค่า)

พื้นที่ดำเนินการ : 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท เพชรบุรี ระยอง ขอนแก่น สงขลา และจังหวัดเชียงราย

การพัฒนาแปลงต้นแบบการปลูกไม้ยืนต้นและไม่มีค่าในพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อสร้างต้นแบบการนำ
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ตามบริบทของพื้นที่ที่มีการทำเกษตรกรรมยั่งยืน มีวิธีการ
ดำเนินงาน ดังนี้

1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอ คัดเลือกพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ ไร่นาสวน
ผสม เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตรธรรมชาติ ฯลฯ ที่มีศักยภาพและความพร้อมสามารถเป็น จุดเรียนรู้
ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการส่งเสริมปลูกไม้ยืนต้นและไม่มีค่า จังหวัดละ 1 จุด และเกษตรกร
เจ้าของแปลงมีความพร้อม เสียสละพื้นที่เพื่อพัฒนาเป็นจุดเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ

2) ศูนย์ปฏิบัติการพิจารณาการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับแปลง
ต้นแบบที่ได้รับคัดเลือก เช่น การตรวจวัดปริมาณคาร์บอน การให้น้ำและปุ๋ยอัตโนมัติพร้อมแอปพลิเคชัน
การตรวจวัดสภาพอากาศ การตรวจวัดความชื้นในดิน หรือเทคโนโลยีและนวัตกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสม

3) สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอ ร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการ จัดทำแผนและพัฒนาแปลงต้นแบบขยาย
ผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นและไม่มีค่า โดยให้การสนับสนุนวัสดุการเกษตรและ
เทคโนโลยีนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น พันธุ์พืชยืนต้น วัสดุผลิตปุ๋ยอินทรีย์ สารป้องกันศัตรูพืชและสัตว์ และวัสดุ
การเกษตรอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นเหมาะสม เป็นต้น

4) สำนักงานเกษตรจังหวัด รายงานผลการคัดเลือกแปลงต้นแบบด้านการปลูกไม้ยืนต้น และไม่มีค่า
พร้อมแผนการพัฒนาแปลงต้นแบบให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

การจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร ดำเนินการเชิงพื้นที่

การจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร เป็นการพัฒนา
เกษตรกรให้มีความรู้ในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการปลูกไม้ยืนต้นและไม่มีค่าในพื้นที่เกษตรกรรม
ยั่งยืนของตนเองไปใช้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีมูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงาน
เกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมและมีความสนใจ จังหวัดละ 20 ราย และดำเนินการจัดเวทีถ่ายทอด
เทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร จำนวน 4 เวที ดังนี้

เวทีที่ 1 : วิเคราะห์พื้นที่

จัดเวทีเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่เพื่อขยายผลเทคโนโลยี
และนวัตกรรมการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นและไม่มีค่า และจัดทำแผนการปรับเปลี่ยนพื้นที่
และความต้องการเกษตรกร

เวทีที่ 2 : เชื่อมโยงเครือข่าย

จัดกิจกรรมศึกษาดูงานในพื้นที่ประสบความสำเร็จด้านการขยายผลเทคโนโลยีและ
นวัตกรรมการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นและไม่มีค่า ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

เวทีที่ 3 : ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

จัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นและไม้มีค่าให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

- (1) ระบบการปลูกพืชผสมผสาน ป่า อย่าง 4 อย่าง ประโยชน์ 3
- (2) การใช้ประโยชน์จากไม้ยืนต้นและไม้มีค่า
- (3) การประเมินมูลค่าจากไม้เพื่อเป็นหลักทรัพย์
- (4) วิธีการประเมินคาร์บอนเครดิตจากต้นไม้

เวทีที่ 4 : การแลกเปลี่ยนและสรุปบทเรียน

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเพื่อออกแบบและวางแผนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาไม้ยืนต้นและไม้มีค่า และข้อเสนอการพัฒนาพื้นที่เกษตรกร

(1) สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร ได้แก่ พันธุ์พืชไม้ผล ไม้ยืนต้น และวัสดุการเกษตรอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นเหมาะสม เพื่อเป็นตัวอย่างสาธิต

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัด สรุปบทเรียนและผลการจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

3.5 ลักษณะการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การถ่ายทอดให้แก่สมาชิกในครัวเรือน ถ่ายทอดให้แก่สมาชิกในชุมชน
 ผลิตใช้ในครัวเรือน นำไปปฏิบัติในแปลงเกษตร นำไปปฏิบัติในระดับกลุ่ม
 ประกอบเป็นอาชีพเสริม

3.6 ผลจากการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ลดต้นทุนโดย.....จำนวน.....บาท
 เพิ่มรายได้โดย.....จำนวน.....บาท
 สร้างมาตรฐานโดย.....จำนวน.....บาท
 เพิ่มช่องทางการตลาดโดย.....จำนวน.....บาท
 ทำให้สุขภาพดีขึ้นโดย.....จำนวน.....บาท
 อื่น ๆ ระบุ.....จำนวน.....บาท

3.7 ปัญหาและอุปสรรคจากการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

4. ความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมฝึกอบรม

(โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด)

- 4.1 วันที่อบรม.....
 สถานที่อบรม.....

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
ด้านเนื้อหาการฝึกอบรม							
1	เนื้อหาในการฝึกอบรมตรงกับความต้องการของท่าน						
2	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับทรัพยากรและสภาพพื้นที่						
3	เนื้อหาสอดคล้องกับวิถีชีวิตของท่าน						
4	เนื้อหา มีประโยชน์กับการประกอบอาชีพของท่าน						
ด้านวิทยากรและกระบวนการฝึกอบรม							
1	วิทยากรมีความเชี่ยวชาญในองค์ความรู้ที่อบรม						
2	วิทยากรมีกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ดี						
3	การลงมือปฏิบัติในระหว่างการอบรม						
4	ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมระหว่างอบรม						
ด้านการบริหารจัดการฝึกอบรม							
1	ความพร้อมของสื่อ/อุปกรณ์/เอกสารการอบรม						
2	ความเหมาะสมของระยะเวลาการอบรม						
3	ความเหมาะสมของสถานที่จัดการอบรม						

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
4	ความเหมาะสมของการบริการอาหาร/เครื่องดื่ม						
ด้านผลที่ได้รับจากการฝึกอบรม							
1	ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่รับการอบรม						
2	การนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอด						
3	ความมั่นใจในการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติเอง						
4	ความรู้ที่ได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์จริง						

5. ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้รวบรวมข้อมูล/รายงาน

